

memòria 2014-2015

Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents

www.esaged.cat

Escola Superior
d'Arxivística i Gestió
de Documents
Adscrita a la UAB

FUABformació

Memòria

2014 - 2015

Edició

Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents

Edifici Blanc - Campus de la UAB
08193 Bellaterra - Cerdanyola del Vallès (Barcelona)
Tel.: 93 581 73 99 - Fax: 93 581 74 95
esaged@uab.cat
www.esaged.cat

Coordinació editorial

Administració / Qualitat

Disseny gràfic

setdedisseny.com

Dipòsit legal

B-55.652-06

Memòria

2014 - 2015

Índex

Presentació	5
1. Organització i suport institucional i privat	6
2. Auditoria i certificació	6
3. Projectes de consultoria	7
4. Els estudis	7
4.1. El Màster en Arxivística i Gestió de Documents	7
4.2. Formació de tercer cicle	14
4.3. Formació continuada	14
5. Cooperació amb institucions i empreses	15
5.1. Convenis institucionals	15
5.2. Convenis de pràctiques	16
6. Recerca	16
7. Difusió i promoció	18

PRESENTACIÓ

Amb la voluntat de diversificar cada vegada més els serveis oferts per l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents enguany s'han impulsat dues noves iniciatives que passem a comentar breument; en primer lloc la formulació d'un màster universitari oficial on line en gestió documental, transparència i accés a la informació que ha estat aprovat per l'Agència de Qualitat de Catalunya (AQU) i l'Agència Nacional Espanyola de Certificación y Acreditación (ANECA) i que s'ha començat a impartir l'octubre del 2015 amb un notable èxit d'alumnes, especialment procedents d'Amèrica Llatina. Segonament l'impuls a un nombre creixent de projectes de consultoria, la majoria enfocats en l'auditoria de sistemes de gestió de documents. L'expertesa assolida per l'ESAGED en esdevenir un organisme pioner en certificar-se el febrer del 2013 en la norma internacional ISO 30301 en sistemes de gestió per a documents ha permès consolidar una oferta de serveis a l'administració i l'empresa que ha experimentat un creixement molt notable.

En paral·lel, la continuïtat del màster en arxivística i gestió de documents i de l'oferta de formació continuada materialitzada en els quatre postgraus

en gestió de documents electrònics, tractament digital de documentació històrica, arxius fotogràfics i direcció executiva en serveis de gestió de documents i arxius permet de presentar una oferta formativa al sector professional àmplia i diversa, amb més raó quan una part substancial d'aquesta formació es fa també en castellà i en la modalitat on line. També s'ha pogut donar continuïtat als cursos d'especialització en implantació, auditoria i certificació en la família de normes ISO 30300 i l'octubre del 2015 s'ha iniciat un curs d'especialització en arxius i drets humans que ha comptat amb més de cent inscrits d'arreu del món.

Finalment valorar la consolidació i reconeixement experimentat pel nostre Blog (Factor GDA) i també l'increment de les tesis doctorals inscrites en la línia de recerca específica en arxius i gestió de documents en el Programa de Doctorat en Història Comparada, Política i Social de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Ramon Alberch i Fugueras

Director de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió Documents de la Universitat Autònoma de Barcelona.

1. ORGANITZACIÓ I SUPORT INSTITUCIONAL I PRIVAT

El Consell Acadèmic en tant que òrgan de govern de l'Escola ha celebrat la seva reunió anual el dia 19 de juny del 2015. Aquest Consell Acadèmic està conformat per la Dra. M. José Recoder, en tant que president i delegat del Rector, el Dr. Javier Antón, Vocal de la UAB, la Dra. Maria Campillo, vocal de la UAB, la Sra. Montserrat Balagueró com a vicepresidenta executiva de la FUAB, la Sra. Maria Rosa Català, directora jurídica i de recursos humans, el Sr. Ramon Alberch com a Director de l'Escola i el Dr. Alfred Mauri en la seva qualitat de coordinador de titulació. Al llarg de la reunió es presentà la nova organització de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona (FUAB), es va exposar el procés d'acreditació del Màster en Arxivística i Gestió de Documents, el Pla de Formació, es va explicar l'oferta específica del Doctorat en gestió de documents i arxius i, finalment, es va retre comptes dels resultats dels projectes de consultoria i assessoria endegats des de l'ESAGED.

Pel que fa a les empreses que donen el seu suport a l'Escola, val a dir que actualment es compta com a empreses patrocinadores amb Baratz. Servis de Teledocumentació, Logisdoc i Artyplan, i en tant que empreses col·laboradores amb Agtic S.L. (consultoria en gestió de documents electrònics), Magmaultura (gestió d'arxius i dinamització del patrimoni cultural) i el Periódico (mitjans de comunicació). A nivell més institucional, se segueix comptant amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat, l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya i l'Escola d'Administració Pública de Catalunya.

2. AUDITORIA I CERTIFICACIÓ

Durant el curs 2014-2015 l'ESAGED ha treballat en el manteniment i millora del seu Sistema de Gestió per als Documents, desenvolupant nous procediments, simplificant d'altres i revisant el funcionament global per detectar i poder evitar possibles desviacions o no conformitats del sistema. Aquest treball, en línia amb l'objectiu de la millora continua, ha permès a l'Escola aprofundir en el seu coneixement sobre la norma i sobre la millor manera d'adaptar-la a les particularitats de les organitzacions.

Està prevista l'auditoria de renovació de la certificació per al desembre de 2015, objectiu per al qual s'ha treballat durant els últims anys, des de l'assoliment del certificat, i especialment aquest últim any, incorporant millores significatives i ampliant les accions formatives i de conscienciació dins l'organització.

3. PROJECTES DE CONSULTORIA

Juntament amb les activitats de caire docent, l'ESAGED ha impulsat enguany una nova línia de treball vinculada a la prestació de serveis de consultoria i assessoria en l'àmbit de la gestió dels documents i els arxius, la majoria de les quals s'han dut a terme en estreta col·laboració amb empreses del sector. Així el maig del 2015 es va iniciar un projecte de consultoria de definició del model de gestió de documents per a l'empresa Drenatges Urbans del Besòs, de l'abril a l'octubre del 2015 es dugué a terme un projecte d'auditoria dels procediments de gestió documental i situació de l'arxiu per a l'Autoritat Portuària de Barcelona, al llarg del 2015 es va impulsar un projecte de gestió documental a l'Ajuntament de Parets del Vallès i actualment són en procés de desenvolupament sengles projectes d'auditoria per al Govern d'Andorra i la Universitat de Lleida, així com un projecte d'implementació d'un sistema de gestió documental a la Universitat de los Andes a Bogotà en col·laboració amb l'empresa AGTIC.

Finalment, assenyalar que en col·laboració amb l'empresa Logisdoc-Servicio Móvil s'ha impulsat al llarg de l'any 2015 el projecte Molècula-Gestió Integral de l'Arxiu, encaminat a configurar una solució per a la gestió integral de l'arxiu que doni resposta progressivament a tota la cadena de valor i assegurí una gestió eficient dels recursos per a associacions, entitats, organitzacions i administracions. El servei es basa en l'adaptació i desenvolupament del programa de programari lliure AtoM i que es concreta en la instal·lació del programa, formació remota, allotjament dels documents descrits i digitalitzats i suport tècnic. La presentació oficial d'aquesta iniciativa va tenir lloc el dia 4 d'abril del 2015 a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

4. ELS ESTUDIS

4.1. El Màster en Arxivística i Gestió de Documents

Presentem a continuació les dades detallades referides al perfil dels alumnes de primer i segon curs.

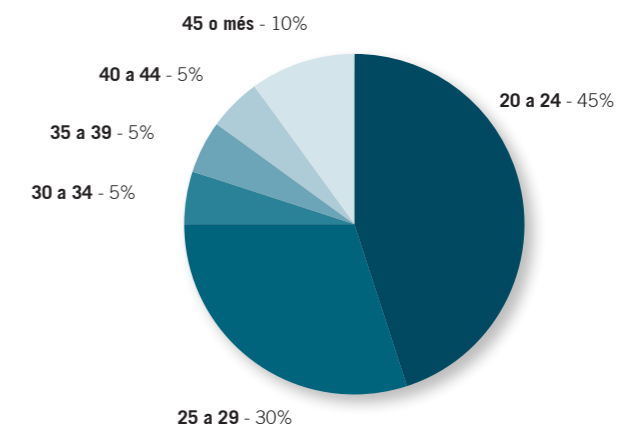
Estadístiques de l'alumnat del Màster en Arxivística i Gestió de Documents corresponents al curs 2014-2015

Primer curs

Tot i que amb una lleugera variació respecte al curs passat, quan el nombre d'alumnes de sexe masculí i femení es va igualar, enguany s'ha donat un variació que ara situa la distribució en un 45% pels primers i un 55% pels segons, recuperant un predomini que ha estat habitual des de la implantació d'aquests estudis.

La mitjana d'edat se situa aquest curs en els 29 anys i es manté pròxima a la del curs passat, amb 30 anys. Continua així dins la forquilla dels 28 als 33 anys registrada habitualment, tret de l'excepció del curs 2012-2013 quan es va situar en els 26 anys.

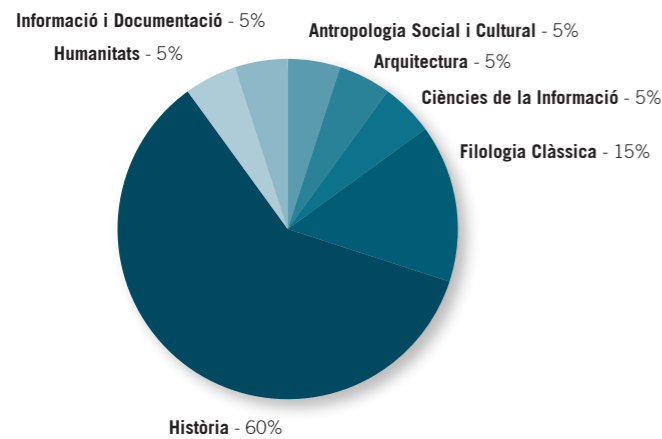
Rangs d'edat

Les franges d'edat dominants segueixen sent les de 20 a 24 anys i de 25 a 29 anys. Ambdues s'incrementen, passant del 33,33% al 45% la primera i del 27,78% al 30% la segona. Entre ambdues acaparen ara el 75% davant del 61,11% del curs passat. Les franges de 30 a 34 anys, de 35 a 39 i de 40 a 44, passen de l'11,11% al 5% cada una. Els alumnes de 45 anys o més s'incrementen quasi doblant la xifra del curs passat, anant des del 5,56% al 10%.

Les edats extremes són ara als 22 i 57 anys. Pel que fa a les alumnes, la mitjana d'edat és de 31 anys, amb edats extremes a 22 i 57 anys, mentre que en el cas dels alumnes la mitjana se situa en els 27 anys, amb edats extremes als 22 i 41 anys.

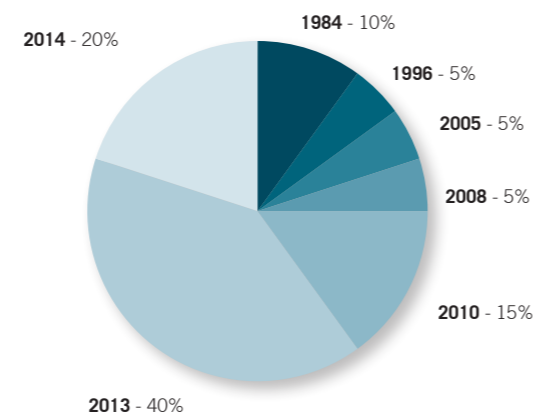
Estudis

En els estudis de procedència dels alumnes segueixen dominant els d'Història, si bé se segueix apreciand la davallada que els ha fet passar del 85% del curs 2012-2013, al 77,78% de 2013-2014, per a situar-se ara en el 60%. Els estudis d'Humanitats, amb un 5%, ocupen valors similars als que li són habituals, mentre que es manté la limitació pel que fa al total d'especialitats de procedència, si bé amb una lleugera diversificació que ens duu de les 12 que es registraven el curs 2010-2011, a 5 el curs 2011-2012, a 4 el curs 2012-2013, 5 el curs 2013-2014, per arribar ara a 7.

A més de les dues titulacions ja esmentades d'Història i Humanitats, trobem ara Filologia Clàssica amb un 15%, al costat d'Antropologia Social i Cultural, Arquitectura, Ciències de la Informació, i Informació i Documentació amb un 5% cadascuna.

Any de finalització dels estudis

Els temps transcorregut entre la finalització dels estudis de procedència i la matriculació al Màster en Arxivística i Gestió de Documents segueix la tendència on cada vegada és major el nombre d'alumnes que enllacen la finalització dels estudis de Grau amb l'inici dels de Màster. En aquest cas s'assoleix ja un 60%. Globalment, els alumnes que matriculen dins els tres anys següents a la finalització dels estudis anteriors assolix el 75%.

El nombre d'anys referits a les dates de titulació s'incrementa lleugerament dels 6 del curs passat als 7 actuals.

Percentatge d'alumnes per anys transcorreguts entre l'obtenció de la titulació de procedència i la matriculació als estudis de Màster o Graduat

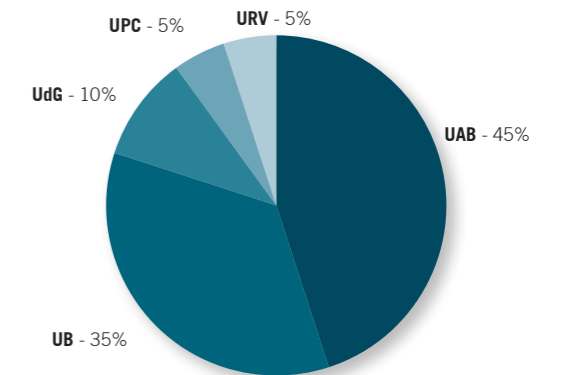
2002/2003	16	8	2	18	4	4	10	6	4	4	0	24
2003/2004	29	20	8	8	0	4	4	2	4	0	2	19
2004/2005	27	27	10	7	0	0	3	0	0	7	4	15
2005/2006	11	13	4	5	2	11	9	2	9	2	2	30
2006/2007	34	26	4	15	4	2	4	2	2	0	0	8
2007/2008	32	11	15	4	4	4	0	4	0	0	3	23
2008/2009	21	25	9	3	9	6	0	3	6	0	0	18
2009/2010	19	26	3,7	3,7	7,4	0	0	11	7,4	0	7,4	15
2010/2011	17	6,5	15	4,3	8,7	4,3	4,3	6,5	2,2	6,5	0	24
2011/2012	35	13	18	5	0	2,5	0	0	5	5	2,5	15
2012/2013	25	40	20	5	0	0	0	5	0	0	0	5
2013/2014	44,4	27,8	11,1	0	0	0	0	0	0	0	0	16,7
2014/2015	20	40			15		5			5		15
Mitjana	25,4	21,8	9,2	5,9	4,2	2,9	3	3,2	3	2,3	1,6	17,5

La taula general, que ens mostra l'evolució global dels percentatges del nombre d'anys transcorreguts des de la finalització dels estudis de procedència fins a la matriculació als estudis d'arxivística, ens mostra el manteniment de la tendència a la incorporació al Màster cada vegada més immediata de l'alumnat un cop obtinguda la titulació de Grau.

Queden lluny ara els primers anys quan el perfil de bona part de l'alumnat corresponia a professionals de l'arxivística en actiu, substituït ara pel dels Graduats que cerquen uns estudis d'especialització i, alhora, porta d'accés al mercat laboral.

Les mitjanes globals i els perfils sí que posen de relleu dos perfils d'alumnat diferenciats: el dels que es plantegen els estudis de Màster com la via de primer accés al món laboral i aquells que s'hi incorporen amb la finalitat de reorientar la seva trajectòria professional i que correspon a persones de més edat i que van obtenir la seva titulació universitària fa 10 anys o més.

Centre de procedència

La Universitat Autònoma de Barcelona representa ara el 45% pel que fa a la procedència dels estudiants, amb un increment des del 38,89% del curs passat. Per la seva banda la Universitat de Barcelona també incrementa la seva presència des del 27,78% al 35%.

Es manté la diversificació amb cinc centres universitaris, si bé es redueix lleugerament respecte del curs anterior. A la Universitat de Girona li correspon un 10%, mentre que a la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili els correspon un 5% a cada una.

Procedència geogràfica

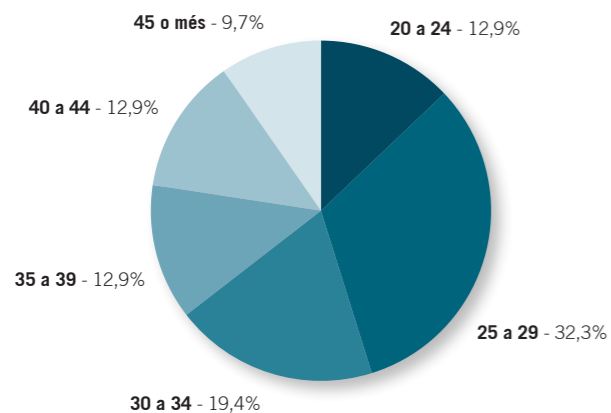
Lloc de procedència	Alumnes
Banyoles	1
Barcelona	7
Begues	1
Castellar del Vallès	1
Figueres	1
Manresa	1
Martorell	1
Olèrdola	1
Sabadell	1
Salt	1
Santa Perpètua de Mogoda	1
Tarragona	1
Tordera	1
Vinaròs	1

La procedència de l'alumnat es manté en 14 municipis diferents però amb un clar increment de la diversitat territorial. Veiem com es modifica la tendència que ha estat habitualment dominant, amb el predomini de la procedència de l'alumnat de municipis de l'entorn metropolità de Barcelona, en favor d'una distribució geogràfica més extensa que ja s'havia anat fent visible en els dos cursos anteriors.

Segon curs

La distribució per sexes de l'alumnat de segon curs reequilibra el predomini femení del curs passat, que se situava en el 62,16% davant el 37,84% pel que fa al masculí. Enguany els percentatges respectius són del 54,8% i el 45,2%, recuperant la tendència d'acostament que es ve observant en els darrers cursos, tret del passat.

Rangs d'edat

La mitjana d'edat es manté en 31 anys, dins la forquilla dels 28 als 33 anys registrada fins ara.

La franja d'edat predominant segueix sent la dels 25 a 29 anys, amb un 32,3%, seguida de la dels 30 als 34 anys, amb el 19,4%.

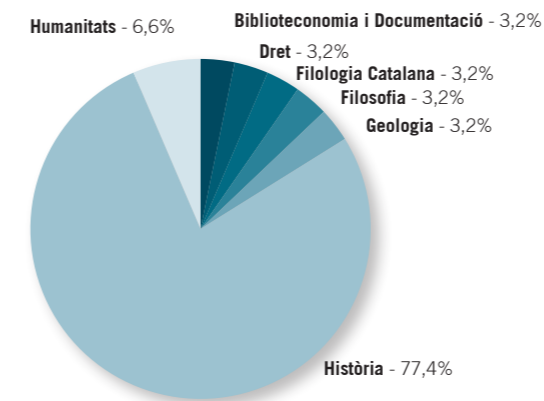
Baixa en aquest cas la franja dels 20 als 24 anys fins el 12,9%, si bé són les franges més joves les que segueixen dominant ja que entre els 24 i els 29 anys sumen el 45,2 de l'alumnat.

S'observa, en canvi, un increment en els altres rangs de 35 a 39 i de 40 a 44 anys, que se situen en el 12,9% cadascun. En ambdós casos es tracta d'un increment moderat en relació al curs passat i allunyat de valors propers al 20% assolits en cursos anteriors.

El rang de majors de 45 anys ocupa un 9,7%, amb valors propers als que s'han vist en els dos darrers cursos.

La mitjana d'edat global femenina és de 34,5 anys, superior en 1,7 punts a la del curs passat. La mitjana masculina, per la seva banda, creix en 4,3 punts, arribant als 31 anys, mantenint això si el valor clarament inferior. Pel que fa a les edats extremes, en el primer cas corresponen als 24 i 51 anys i en el segon, als 24 i 52 anys.

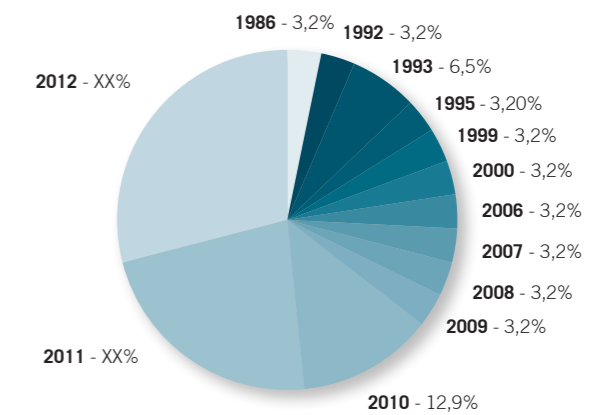
Estudis

En els estudis de procedència es modera l'increment dels d'Història, que passen del 83,7% al 77,4%. Un decreixement de 6,3 punts que si bé els manté al davant amb molta diferència, recupera valors més d'acord amb els que han estat habituals.

El nombre d'especialitats s'incrementa novament, passant ara de 5 a 7. Més enllà de la titulació d'Humanitats, amb un 6,5%, Biblioteconomia i Documentació, Dret, Filologia Catalana, Filosofia i Geologia se situen cadascuna en el 3,2%.

Anys de finalització dels estudis

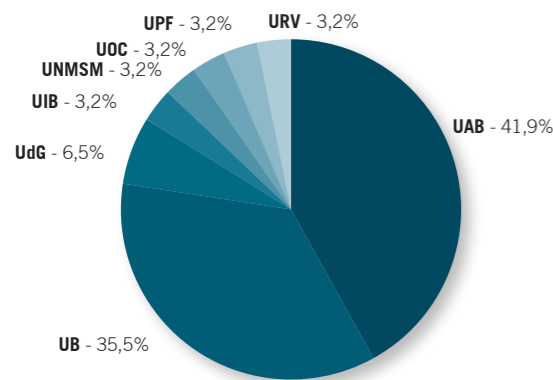

Cal tenir present aquí que al tractar-se d'un màster de dos anys, la data de finalització dels estudis s'ha de posar en relació a la de la matriculació a primer curs. Igualment, el fet que alguns alumnes optin per cursar el segon curs en més d'un any, deixant el treball final de màster per un tercer, introdueix alguns valors que si no es tenen presents distorsionen el sentit de les dades.

La majoria dels alumnes de segon curs es van matricular per primer cop al màster majoritàriament entre un i dos anys després d'obtenir la titulació de procedència, sumant el 51,6%. Si considerem fins a tres anys, aquest percentatge s'incrementa fins el 64,5%.

La resta de valors exemplifiquen el que ja hem comentat en altres apartats en relació a la dualitat de perfils en relació a l'edat i a l'accés als estudis, caracteritzats pel graduat que s'incorpora als estudis de màster de forma ràpida i el de l'alumnat que els cursa amb un objectiu de millora de la formació com a professionals de la gestió documental i l'arxivística o de reorientació professional.

Centre de procedència

Els centres de procedència predominants segueixen sent les Universitats Autònoma de Barcelona i la de Barcelona. Entre ambdues cobreixen el 77,4% de l'alumnat, si bé en aquest curs el valor conjunt és 6,3 punts inferior al del curs passat. Individualment la Universitat Autònoma de Barcelona ha passat del 48,65 al 41,9%, mentre que la Universitat de Barcelona es manté quasi en la mateixa xifra, amb un 35,1% el curs passat i un 35,5% en l'actual.

El nombre total d'universitats s'incrementa en una, de manera que passa de 7 a 8. D'entre totes destaca la Universitat de Girona amb el 6,5%. La resta, Universitat de les Illes Balears, Universidad Nacional Mayor de San Marcos (Perú), Universitat Oberta de Catalunya, Universitat Pompeu Fabra i Universitat Rovira i Virgili, se situen en el 3,2%.

En relació al curs passat, no hi és present ara la Universitat de Lleida.

Procedència geogràfica

La procedència geogràfica dels alumnes mostra una tendència a la reducció pel que fa al nombre de municipis representats, que passa dels 22 de l'any passat als 19 actuals.

Aquí es manté la procedència predominant de l'àmbit metropolità de Barcelona, tot i que mostrant la diversificació que s'ha anat recuperant progressivament.

Lloc de procedència	Alumnes
Amer	1
Badalona	1
Barcelona	6
Binissalem	1
Cerdanyola del Vallès	2
Eivissa	1
Guissona	1
Igualada	1
L'Hospitalet de Llobregat	1
Mataró	1
Reus	1
Sabadell	4
Sant Cugat del Vallès	1
Sant Quirze del Vallès	1
Sentmenat	1
Tarragona	1
Terrassa	2
Vila-seca	1
Vilanova i la Geltrú	3

Professorat

Primer curs:

Nom, mòdul i assignatura que imparteix

Ramon Alberch, Director ESAGED-FUAB

Mòdul 1. Fonaments de l'arxivística: *Introducció a l'arxivística*

Joan Domingo Basora, Arxiu Central del Departament de Cultura de la Generalitat

Mòdul 5. Tècniques arxivístiques: *Sistemes de classificació i arxiu*

Núria Nadal Burgués, ESADE.

Mòdul 3. Sistemes d'informació: *Administració d'organitzacions i empreses*

Marta Franch Saguer, Dra. en Dret. Universitat Autònoma de Barcelona

Mòdul 4. Dret i règim jurídic dels documents: *Introducció al dret*

Pere Guiu Rius, Dr. Enginyer Industrial

Mòdul 2. Productors i tipologies documentals I: *Circuits administratius. Disseny i millora*

Òliver Garcia Muñoz, Tècnic jurista. Oficina Antifrau de Catalunya

Mòdul 4. Dret i règim jurídic dels documents: *Dret i règim jurídic dels documents. Aspectes bàsics*

Alfred Mauri Martí, Dr. en Història. Professor i Coordinador de titulació ESAGED

Mòdul 2. Productors i tipologies documentals I: *Fons i documents de l'Administració pública*

Remei Perpinyà Morera, Dra. en Història. Universitat Autònoma de Barcelona

Mòdul 1. Fonaments de l'arxivística: *Introducció a l'arxivística*

Miquel Rodríguez Aranda, Enginyer tècnic en informàtica de sistemes. Executive MBA per la Salle

Mòdul 3. Sistemes d'informació: *Tecnologies de la informació i la comunicació*

Mòdul 3. Sistemes d'informació: *Administració d'organitzacions i empreses*

Vicenç Ruiz Gómez, Llicenciat en Història. Arxiu Històric de Protocols de Barcelona

Mòdul 6. Productors i tipologies documentals II: *Fons i documents d'institucions i empreses, entitats i persones privades*

Joan Soler Jiménez, Arxiu Històric de Terrassa

Mòdul 1. Fonaments de l'arxivística: *Diplomàtica dels documents medievals, moderns i contemporanis*

M. Àngels Suquet Fontana, Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols

Mòdul 6. Productors i tipologies documentals II: *Documents audiovisuals i gràfics*

Segon curs:

Nom, mòdul i assignatura que imparteix

Teresa Cardellach Giménez, Arxiu Municipal de Terrassa

Mòdul 9. Avaluació i accés als documents: *Avaluació documental*

Josep Fernández Trabal, Dr. en Història, Arxiu Nacional de Catalunya

Mòdul 11: Treball Fi de Màster

Lourdes Ferrer Siurana, Biblioteca de Catalunya

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: *Conservació preventiva i equipament d'arxius*

Gemma Goicoechea Foz, Arxiu Nacional de Catalunya

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: *Conservació preventiva i equipament d'arxius*

Blanca Martínez Nieto, Arxiu del Parlament de Catalunya

Mòdul 7. Sistemes de Gestió Documental: *Sistemes de gestió documental*

Carles San José Amat, Cap de l'Àrea d'Inspecció, Autoritat Catalana de Protecció de Dades

Mòdul 9. Avaluació i accés als documents: *Accés a la documentació. Protecció de dades.*

Alfred Mauri Martí, Dr. en Història. Professor i Cap d'Estudis de l'ESAGED

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: *Tècniques de gestió dels serveis d'arxiu / Màrqueting i comunicació dels serveis d'arxiu*

Mòdul 11. Projecte/pràctiques i treball final de màster

Raimon Nualart Mercadé, Graduat en arxivística i gestió de documents, Consorci AOC

Mòdul 7. Sistemes de Gestió Documental: *Documents electrònics i preservació digital*

Remei Perpinyà Morera, Dra. en Història. Universitat Autònoma de Barcelona

Mòdul 5. Tècniques arxivístiques: *Mètodes de descripció i recuperació de la informació*

Mòdul 11. Treball fi de Màster

4.2. Formació de tercer cicle

Al llarg dels mesos de novembre del 2014 a l'abril del 2015 s'ha celebrat el primer curs (mòduls 1 i 2) de la VII edició del postgrau en gestió de documents electrònics en col·laboració amb l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya i la Subdirecció general d'arxius i museus del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Paral·lelament, s'ha iniciat el primer curs del postgrau en direcció executiva de serveis de gestió documental i arxiu, on line i en llengua castellana (octubre 2014-maig 2015) amb la finalitat de dotar als responsables dels arxius de coneixements de plans directors, estratègies de màrqueting i comunicació, i de gestió pressupostària i dels recursos humans, així com d'avaluació de la tecnologia informàtica per als arxius.

4.3. Formació continuada

En aplicació del conveni signat amb l'Associació d'Arxivers de Catalunya, s'han dut a terme els següents cursos adreçats al col·lectiu d'arxivers catalans:

- La preservació digital de documents. Requeriments i experiències pràctiques. Barcelona, 29 de setembre i 6 d'octubre de 2014.
- Avaluació de documents electrònics. Lleida, 28 d'octubre del 2014; Barcelona, 5 de novembre del 2014.
- Com aplicar els requeriments de gestió documental a la e-administració. Estratègies i solucions pràctiques. Barcelona, 27 de novembre del 2014.
- Les noves lleis de transparència. El dret d'accés a la informació i la LOPD. Barcelona, 11 de desembre del 2014.
- Taller de Gestió de Documents electrònics. Compartir coneixement. Barcelona, 10 i 12 de febrer del 2015.
- Valorar els documents. Nocions bàsiques. Lleida, 17 de febrer del 2015; Barcelona, 24 de febrer del 2015.
- Del recurs al producte cultural. Eines per a la identificació, gestió i revalorització i difusió del patrimoni documental. Barcelona, 11 de març del 2015.
- El peritatge cal·ligràfic com a sortida professional. Nocions bàsiques. Barcelona, 25 de març del 2015.
- Fotografia digital. Bases per al disseny d'un arxiu. Aula virtual. 20 d'abril al 8 de maig del 2015.
- La Viquipèdia i els arxius. Traçabilitat de la informació en obert i oportunitat de difusió. Lleida, 22 d'abril del 2015; Tarragona, 13 de maig del 2015.
- Tractament d'imatges per a gestors documentals. L'experiència Centre de Visió per Computador de Catalunya. Barcelona, 16 de juny del 2015.
- Paleografia pràctica per a la descripció somera de documents (segles XIII-XVIII). Girona, 9 i 11 de juny del 2015; Barcelona, 29 de setembre i 1 d'octubre del 2015.

Durant el curs 2014-2015 s'ha desenvolupat la quarta edició del Pla de Formació ISO 30300, en modalitat online, amb la impartició de dos cursos d'Implantació durant els mesos d'octubre a desembre de 2014 i de juny a juliol de 2015 (15 alumnes i 19 alumnes respectivament) i d'Auditoria de SGD segons la norma ISO 30301, en els mesos d'octubre a desembre de 2014 (12 alumnes). Una vegada més, cal remarcar la diversitat de procedència de l'alumnat: a nivell internacional s'ha comptat amb alumnes de Colòmbia, Equador, Mèxic, Perú, República Dominicana, Uruguai, Estats Units i a nivell estatal de Madrid, Andalusia, Catalunya i País Basc. En aquest sentit, caldria fer esment al creixent interès dels professionals d'Amèrica Llatina en la implantació de sistemes de gestió per a documents ISO 30300.

En paral·lel, l'ESAGED va impartir al llarg de l'any docent diversos cursos de formació per a empreses i institucions; així s'han dut a terme dues edicions del curs de gestió de Documents i arxius a l'empresa, així com un curs en gestió de documents per a l'Institut d'Estudis Catalans. També cal esmentar que l'arxiver guineà Jerónimo Nsue va fer una estada d'estudis a l'ESAGED al llarg del mes de maig del 2015.

5. COOPERACIÓ AMB INSTITUCIONS I EMPRESES

5.1. Convenis institucionals

En aquests darrers anys, des de l'ESAGED s'ha impulsat una política activa de signatura de convenis amb institucions nacionals i internacionals amb l'objectiu d'anar creant una xarxa d'universitats, institucions educatives, administracions i empreses interessades en col·laborar en la formació en gestió de documents i arxius. A nivell internacional, als convenis signats amb l'Escuela Mexicana de Archivos, l'Archivo General de la Nación de la República Dominicana, la Universitat la Salle de Bogotà, la Universitat Andina Simón Bolívar de Quito i l'Asociación Latinoamericana de Archivos (ALA), cal afegir a nivell estatal i nacional aquells signats i renovats amb l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya, l'Asociación Vasca de profesionales de Archivos, Bibliotecas y Centros de Documentación (ALDEE), Arxivers sense Fronteres, la Diputació de Girona, l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i l'Institut Ramon Muntaner. A aquest ventall de convenis cal afegir els signats més recentment amb el Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers d'Administració Local de Barcelona, l'Ajuntament de Gandia i l'Ajuntament d'Arenys de Mar, de manera que al llarg del curs 2014-2015 s'han pogut realitzar diverses activitats –seminaris, màsters, plans de difusió dels estudis– amb aquestes institucions. Amb un caire més específic s'ha signat un conveni amb el Centro Nacional de la Memoria Histórica de Colombia, l'Archivo Histórico de la Policía Nacional de Guatemala-Archivo General de Centroamérica i Arxivers sense Fronteres-Espanya per a la realització d'un curs d'especialització sobre arxius i drets humans que s'ha iniciat en dues edicions consecutives els mesos d'octubre i novembre del 2015.

6. RECERCA

5.2. Convenis de pràctiques

Enguany des de l'Escola s'han signat 47 convenis amb administracions públiques i empreses per tal que els alumnes puguin compatibilitzar els coneixements que van adquirint al llarg del curs amb la possibilitat de fer-ne aplicació a la realitat pràctica, tot aconseguint introduir-se al mercat laboral i autofinçar-se els estudis en la mesura que es tracta de pràctiques remunerades. Al seu torn, el benefici per a les administracions i empreses és evident ja que aconsegueixen millorar l'organització dels seus arxius. Des del mes de setembre del 2014 fins al setembre del 2015, s'han signat i executat els següents convenis:

Empreses	Alumnes
Ajuntament d'Arenys de Mar	1
Ajuntament de Barcelona (Districte Ciutat Vella)	1
Ajuntament de Barcelona (Àrea Presidència, Regim Interior)	5
Ajuntament de Barcelona (Arxiu Municipal Contemporani)	2
Ajuntament de Barcelona (Districte Horta - Guinardó)	2
Ajuntament de Barcelona (Districte Sarrià - Sant Gervasi)	1
Ajuntament de Castellar del Vallès	1
Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat	3
Ajuntament de Parets del Vallès	2
Àrea Metropolitana de Barcelona	2
Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya	4
Consell Comarcal del Baix Llobregat	3
Consorci de l'Auditori i l'Orquestra	2
Escola de Postgrau de la UAB	1
Fundació Universitat Oberta de Catalunya	4
Institut de Cultura de Barcelona	6
Institut d'Estudis Catalans	1
Universitat de Vic	1
Universitat Politècnica de Catalunya	4
Vidimus, SL	1

Durant aquest curs acadèmic la implicació de l'Esaged en la xarxa CORE de Patrimoni Cultural de la UAB s'ha materialitzat en la participació a dos dels seminaris anomenats Divendres de Patrimoni Cultural. El 31 d'octubre, el professor Alfred Mauri va fer una aproximació des de l'Arxivística a la gestió de les dades arqueològiques, en el marc de la sessió dedicada a analitzar la situació actual i els reptes de futur dels Sistemes d'Informació Geogràfica en la Gestió del Patrimoni Arqueològic. El 14 de novembre, el professor Raimon Nualart va parlar de l'Arxiu, repositori digital segur del Consorci AOC durant la sessió dedicada als Repositoris Digitals de Patrimoni Cultural: continguts, aspectes tècnics i legals.

Projectes de recerca

L'Esaged participa en el projecte: *DocHumAn: Document analysis and knowledge modeling for cultural heritage actions in Pyrenees region*, finançat per la Comunitat de Treball dels Pirineus-DGR. 2014. Participants: Centre de Visió per Computador, Esaged, Centre d'Estudis Demogràfics, LABRI UMR 5800 Université de Bordeaux, IRIT UMR 5505 Université de Toulouse.

Es tracta d'una xarxa multidisciplinària formada per experts en àrees de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC), del processament d'imatges i de l'anàlisi de documents i el modelat de coneixement; i experts en ciències socials com demografia i arxivística. L'objectiu de la xarxa és potenciar la col·laboració entre investigadors de disciplines diferents dels territoris de la Comunitat de Treballs dels Pirineus (CTP) en el context de les humanitats digitals per a la catalogació i estudi dels fons documentals que es troben en arxius de la regió pirinenca. Durant el curs acadèmic 2014-2015 els membres del grup van fer un primer seminari el 14 d'abril de 2015 que va reunir tots els participants de la xarxa de recerca.

S'ha continuat amb el projecte iniciat el 2012 *Adaptació i implantació del Sistema de Gestió de Documents de l'Esaged per a l'auditoria i certificació en Sistema de Gestió per a Documents ISO 30301*. Equip de Recerca: Ramon Alberch, Anahí Casa-

desús, Alfred Mauri i Remei Perpinyà. Duració del projecte: 2012-2014. Finançament: Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents. L'objectiu és dibuixar un model d'aplicació, desenvolupar els instruments metodològics adequats i assolir la certificació en ISO 30301. Els primers resultats d'aquest projecte s'han publicat a: Alberch, Ramon; Casadesús, Anahí; Mauri, Alfred; Perpinyà, Remei. (2014). "ISO 30301 Certification for the Graduate School of Archive and Records Management: a pioneering initiative". *Girona 2014: Archives and Cultural Industries, 2nd Annual Conference "ICA"; 9th European Conference on Archives; 13th Image and Research Seminar*. <http://www.girona.cat/web/ica2014/ponents/textos/id30-ENG.pdf>

En el marc del projecte Molècula-Gestió Integral de l'Arxiu, un equip de recerca de l'Esaged i Grupo Servicio Móvil ha realitzat les traduccions al català i al castellà de les funcions i menús del programari AtoM, ha elaborat una plantilla d'acord amb la Norma de Descripció Arxivística de Catalunya i ha desenvolupat els mòduls de gestió del préstec i d'ingressos. Un cop hagí passat la fase beta, i d'acord amb la filosofia de programari obert de l'AtoM, aquestes millores estaran disponibles per a tota la comunitat arxivística.

S'ha donat visibilitat als resultats de la recerca *Simplificació vers l'e-Administració: redisseny i millora d'expedients administratius per unificar procediments, estandarditzar documentació i reduir continguts d'informació*, dirigida pel Dr. Pere Guiu des del 2012, a partir d'una nova publicació al Dipòsit Digital de Documents de la UAB: Puig-Pey Saurí, Antoni; Fontanet Ambrós, Marta; Guiu Rius, Pere-Joan; Mauri Martí, Alfred; Perpinyà Morera, Remei. (2015). *Análisis de procedimientos administrativos para la simplificación documental en la administración local*. Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents. (Documentos de investigació).

Finalment cal esmentar que investigadors de l'Esaged han preparat i presentat propostes de recerca a les següents convocatòries: Proyectos de I+D de la Dirección General de Investigación Científica y Técnica i Recercaixa 2015. En el primer cas, s'ha presentat el

projecte titulat: *Inventario, estudio y difusión de la correspondencia epistolar familiar de Cataluña (siglos XVI-XIX)*, del qual n'és investigador principal el Dr. Javier Antón Pelayo i els membres d'investigació de l'Esaged són els Drs. Ramon Alberch, Alfred Mauri i Remei Perpinyà. En el segon cas, el projecte presentat és: *Anàlisi dels Sistemes d'Informació Arxivística catalans: propostes de millora i guia de bones pràctiques*. La investigadora principal és la Dra. Remei Perpinyà i els membres de l'equip d'investigació són: Ramon Alberch, Alfred Mauri i Anahí Casadesús.

Beques de recerca

En el marc del conveni de col·laboració subscrit entre l'Associació d'Arxivers de Catalunya i l'Esaged, es va planificar la creació d'una beca de recerca en arxivística i gestió de documents, dotada anualment amb 1750 € i a la qual poden accedir els que acreditin estar en possessió de la titulació del Graduat Superior d'Arxivística i Gestió de documents o el Màster homònim. El tema de la beca del 2015 és "La definició d'un model d'indicadors de gestió per a l'avaluació d'un servei d'arxiu i gestió de documents" i s'iniciarà el curs 2015-2016.

Doctorat

És el segon any de posta en marxa de la línia de recerca específica en arxius i gestió documental que l'Escola té dins el Programa de Doctorat en Història Comparada, Política i Social (nou RD 99/2011) de la Universitat Autònoma de Barcelona i s'han inscrit durant el curs acadèmic 2014-2015 dues tesis doctorals més que detalletem a continuació: Arxius i Gestió Cultural: Un món per descobrir, del doctorand Alejandro Cruces Redondo; i *Archivos y Derechos Humanos: estudio sobre la memoria registrada del conflicto en Colombia*, de la doctoranda Marta Lucía Giraldo Lopera.

El mes de setembre van tenir lloc les comissions de seguiment del progrés de les tesis que estan elaborant les doctorandes Anahí Casadesús de Mingo i Pepita Raventós Pajares.

7. DIFUSIÓ I PROMOCIÓ

El 6, 7 i 8 de maig es van celebrar les Jornades Doctorals del programa de doctorat Història comparada, política i social. Per part de l'àrea d'Arxivística va fer una conferència el professor Dr. José Luis Bonal, de la Universitat d'Extremadura amb el títol *Archivos de hoy. Historia del futuro*.

Treballs de recerca

En el marc del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents s'han elaborat i presentat entre els mesos de juliol i agost 22 treballs de final de màster. S'ha iniciat la publicació dels treballs de recerca de més qualitat en el dipòsit digital Recercat, en la col·lecció Treballs fi de màster i de postgrau de la comunitat: Universitat Autònoma de Barcelona, Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents. En l'actualitat ja s'hi poden consultar 17 treballs.

S'han publicat a Lligall: revista catalana d'Arxivística (2014, núm. 37) dos treballs de màster presentats al curs 2012-2013: "El *Web Archiving* i l'arxivística", de Santi Lopera; i "Com es pot impulsar la recuperació d'una memòria històrica plural i democràtica dels arxius: l'exemple del projecte Memòries d'una feixa a l'Arxiu Municipal de Matadepera", de Raül Aguilar.

A banda de la tradicional difusió dels estudis al Saló Futura, s'ha continuat amb la política de difondre els estudis d'arxivística als estudiants del darrer curs del grau d'història a les universitats de Lleida i Tarragona. Paral·lelament, s'han celebrat vuit sessions informatives dels estudis del Màster entre els mesos d'abril a setembre del 2014 i s'ha procedit també a la tramesa dels opuscles informatius mitjançant les llistes de distribució del sector i s'han dut a terme sengles insercions publicitàries als diaris El Periódico i Ara.

Per segon any consecutiu i amb la voluntat d'arribar a un sector més ampli d'estudiants, s'ha endegat amb el suport del servei de Comunicació i Promoció de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona i d'una empresa especialitzada una campanya a Internet consistent en la formalització d'una Landing page i de la inclusió de termes propis de l'arxivística a Google Adwords. Aquesta campanya de difusió del Màster en arxivística s'ha desenvolupat entre els mesos d'abril i octubre del 2015.

Al seu torn, l'11 de novembre del 2014 va tenir lloc la inauguració oficial del curs acadèmic 2013-2014 sota la presidència del Dr. Manel Sabés, vicerector de Relacions Institucionals i Territori de la Universitat Autònoma de Barcelona amb la conferència de la Dra. Anna Cabré Pla "Five centúries of marriages: un projecte de demografia històrica a partir dels llibres d'esposalles de la Catedral de Barcelona". En el mateix acte es varen lliurar els diplomes de la quarta promoció del Màster en Arxivística i Gestió de Documents, i els premis extraordinaris de titulació.

A nivell internacional, l'ESAGED ha estat present a Congressos, Jornades i Seminaris als següents països: a la Universitat Andina Simón Bolívar de Quito en aplicació d'un conveni de col·laboració docent (octubre 2014), al Congrés Archivos para la Paz organitzat pel Centre Nacional de la Memòria Històrica de Colòmbia (CNMH) a Bogotá (octubre 2104), a l'Arxiu Nacional de Cuba impartint un curs sobre les normes ISO 30300 (gener 2015), a la reunió del Consell Assessor Internacional del CNMH de Colòmbia (març 2015), a la Escuela Mexicana de Archivos impartint un curs sobre les normes ISO 30300 (juny 2015) i finalment al Congrés sobre gestió de documents organitzat pel Servicio Nacional de Aprendizaje (SENA) a

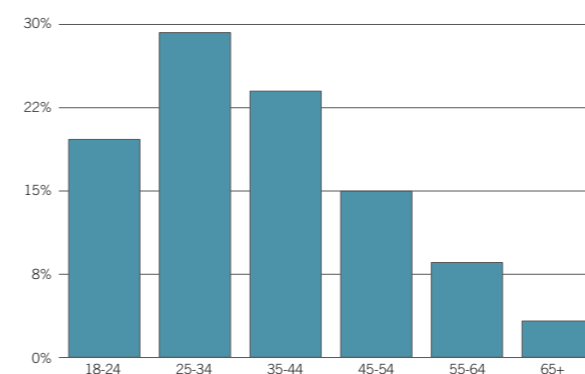
la ciutat colombiana de Popayán (setembre 2015).

L'ESAGED va ser present al Congrés Internacional "Arxius i indústries culturals" organitzat pel Consell Internacional d'Arxius i celebrat a la ciutat de Girona els dies 23-25 d'octubre del 2014. En aquest marc, un grup de professors de l'ESAGED varen presentar la ponència "La certificació en ISO 30301 de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents: una iniciativa pionera" (23 pp. Versió en català, castellà i anglès).

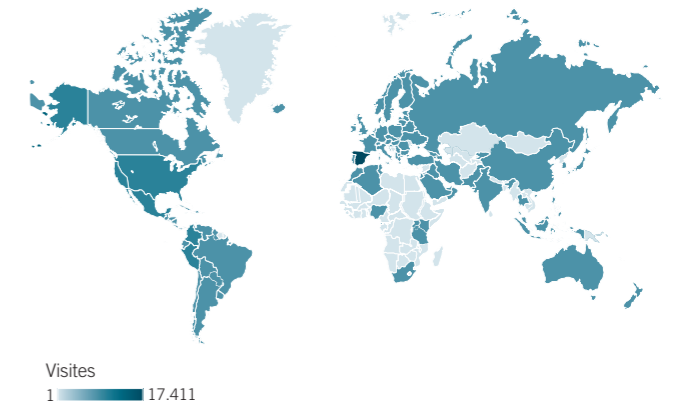
El lloc web de l'ESAGED

Durant el curs 2014-2015 al web de l'ESAGED s'han visualitzat 55.328 pàgines, posant de relleu un interès creixent en els continguts i una major duració del temps de visita. El dispositiu d'accés utilitzat de forma majoritària ha estat l'ordinador, amb el 73% de les visites, si bé l'accés des de l'smartphone representa ja el 23,7% i les tauletes el 3,5%.

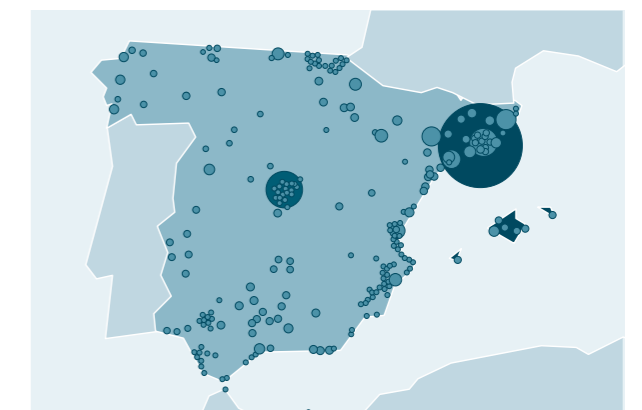
Com ve sent habitual, una part important de les visites es concentren en el període maig – setembre, coincidint amb les èpoques de selecció d'estudis per part dels possibles alumnes.

En el perfil dels visitants del web domina l'edat corresponent a la franja de 25 a 34 anys (30%), alhora que ocupen llocs destacats la de 35 a 44 (24%) i la de 18 a 24 (20%), en clara relació amb el perfil identificat a partir dels alumnes matriculats. Les edats més elevades ocupen percentatges menors: 14% (45 a 54 anys), 8% (55 a 64 anys) i 4% (65 anys o més).

Pel que fa a l'origen de les visites al web, el 60% provenen de l'Estat espanyol, seguides per Colòmbia (10,5%), Perú (6,6%), Estats Units (4,2%), Xile (4%), Equador (3,4%) i Mèxic (2,5%), com a més destacats, mostrant un canvi que cal posar en relació a l'oferta de nous estudis on line i en llengua castellana.

El nucli principal de consultes a l'Estat espanyol es concentra a Catalunya, seguit de Madrid, País Valencià, País Basc i Illes Balears.

Servei d'alerta

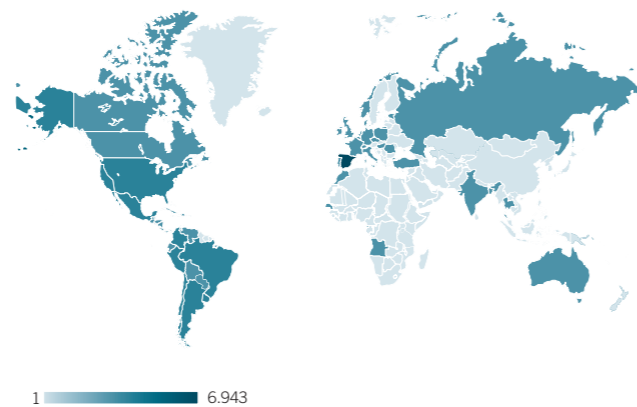
El servei d'alerta s'ha actualitzat i es fa extensiu de forma separada als alumnes titulats pel que fa referència a les ofertes de feina, i als alumnes dels estudis del Màster en Arxivística i Gestió de Documents per a les ofertes de beques de pràctiques.

En total s'ofereix servei a 470 usuaris, dels quals 429 són titulats i 41 alumnes matriculats al Màster en Arxivística i Gestió de Documents.

Durant el curs 2014 – 2015 s'han publicat un total de 26 ofertes de feina i 47 ofertes de beca.

Factor GDA: el Blog de l'ESAGED

L'ESAGED disposa d'un blog ([Factor GDA](#)) de divulgació en matèria d'arxius i gestió de documents des de l'any 2014 en el qual, setmanalment es publiquen breus articles escrits per professionals de l'arxivística, professors i col·laboradors de l'escola. El blog va néixer amb l'objectiu de convertir-se en un espai de debat i difusió sobre aspectes relacionats amb la gestió de documents i els arxius. Durant aquest temps s'han publicat 60 articles amb un total de més de 14.500 visites a finals del curs 2014-2015, arribant a molts i diversos països, tal i com es pot apreciar en aquest mapa de visites de l'any 2015: des de Senegal a Cuba, passant per Austràlia i Bangladesh.

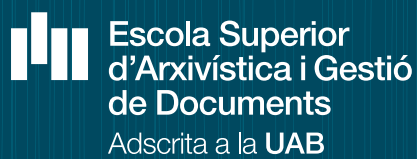
Durant l'últim any s'han incorporat nous col·laboradors i esperem poder ampliar la llista els propers mesos, per tal de diversificar opinions i punts de vista sobre la disciplina i la professió i, d'aquesta manera, enriquir el coneixement a partir de les visions i experiències publicades.

Patrocinadors:

Socis col·laboradors:

Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents
Edifici Blanc - Campus de la UAB
08193 Bellaterra - Cerdanyola del Vallès (Barcelona)
Tel.: 93 581 73 99 - Fax: 93 581 74 95
esaged@uab.cat

www.esaged.cat

